

De onzichtbare bijrijder

Als je ergens het gevoel van vrijheid en de illusie van privacy hebt is het wel in de auto. Maar de auto verandert snel in een rijdende computer. Een bron van data waar veel partijen interesse in hebben. Anoniem een stukje rijden? Vergeet het maar. Als we niet oppassen, kan wie vaak de stoelverwarming aanzet, op zeker moment advertenties van wollen ondergoed verwachten. Uw auto kent u straks beter dan u lief is.

De moderne auto heeft een soort zwarte doos, de Event Data Recorder. Daarin wordt onder meer snelheid, stuurrichting, rem-activiteit en informatie over gordels en airbags opgeslagen. Deze data is versleuteld. Alleen de politie en autofabrikanten kunnen deze data uitlezen. Het uitlezen van deze autogegevens kan bij connected cars online. Bijvoorbeeld voor de inschakeling van hulpdiensten bij een ongeluk. Ook voor verzekeraars is informatie over het rijgedrag natuurlijk zeer relevant. Er worden al verzekeringen aangeboden die gekoppeld zijn aan auto-data. Het Verbond van Verzekeraars pleitte onlangs al voor het verplicht stellen van zo'n black box. De Europese Unie overweegt regelgeving in te voeren die dat vanaf 2020 daadwerkelijk verplicht stelt, en wil onafhankelijke reparatiebedrijven en dealers toegang geven tot de data. De Duitse zusterorganisatie van de ANWB, de ADAC, heeft vier aanbevelingen gedaan om de positie van de automobilist te verbeteren: transparantie (zodat duidelijk is welke data de auto verzamelt, gebruikt, opslaat en verzendt), open toegang voor de automobilist tot zijn eigen data, keuzevrijheid om data te delen en optimale beveiliging van de auto-data.

Ook de nieuwe ANPR-wet, die eind 2017 door het parlement is aangenomen, is relevant. ANPR staat voor Auto-

matic Number Plate Recognition. De vele honderden flitscamera's die zijn uitgerust met deze techniek hangen niet alleen boven alle snelwegen, maar staan ook langs binnenwegen. Wie in Nederland met een auto de weg op gaat moet ervan uitgaan dat hier altijd beeldopnamen van worden gemaakt. Justitie mag kentekengegevens maar liefst vier weken lang bewaren, inclusief locatie en tijdstip. Privacywaakhond Privacy First vindt dat hierdoor 'iedere automobilist een verdachte wordt'. De belangenorganisatie heeft een rechtszaak aangekondigd om de wet terug te draaien.

De gegevens die auto's genereren bieden natuurlijk ongekende mogelijkheden op het gebied van verkeersveiligheid en duurzaamheid. En ook de communicatie over onderhoud en reparaties zal enorm verbeterd worden. Maar deze ontwikkelingen roepen ook vragen op. Welke data worden er opgeslagen in de zwarte doos, en wie heeft daar toegang toe? Krijgt een automobilist straks automatisch snelheidsboetes op basis van door de auto verzamelde data? Mag de fiscus ANPR-gegevens of data uit de zwarte doos opvragen wanneer er discussie is hoeveel privé-kilometers een zakelijke rijder heeft gereden? Kan een verzekering weigeren uit te keren op basis van data uit de zwarte doos? Of een korting verlenen aan wie zich volgens de black box steeds keurig aan de maximumsnelheid houdt?

Wie het hier benauwd van krijgt, kan gelukkig op Marktplaats terecht voor een fraaie BMW 5-serie uit het pre-internet tijdperk... Maar dan wel eentje mét stoelverwarming!

Otto Volgenant is advocaat bij Boekx Advocaten en gespecialiseerd in privacy-recht

